

til Forstaaelsen af det hele Forhold. Man regnede ved Gennemførelsen af Skattereformen med en aarlig Indtægtsnedgang af 2½ Mill. Kr., og dette giver for 4 Aar fra 1908—09 til 1911—12 10 Mill. Kr. Nu har man sagt, at man har beregnet ganske forkert. Ja, i visse Tilfælde har man beregnet forkert, og jeg vil her gerne paavise 3 Faktorer, der i og for sig forklare det hele. Den første af disse Faktorer er altsaa den, at Arveafgiften selvfølgelig ikke kunde indgaa med den beregnede Forhøjelse i det første Par Aar efter Forhøjelsen. Det var noget, man kunde vide i Forvejen. De to andre Ting kunde man ikke med saa stor Bestemthed vide, og de have ogsaa virket langt stærkere.

Man gjorde ved Skattereformen af 1908 sine Beregninger paa traditionel Maade, idet man tog Gennemsnittet af en Aarrække, nemlig Aarene fra 1902—03 til 1906—07. Naar man nu taler om, hvad Indtægtstabt ved Skattereformen har været, bruger man Aaret 1907—08, det sidste Aar altsaa inden Skattereformens Ikrafttræden, som Maalestok, og det kan være meget forstandigt. Men hvis man altsaa her siger: Hvorfor brugte I de nævnte Aar som Maalestok? vil jeg svare, at for det første er det Praksis, netop for at naa et paalideligt Resultat, at bruge et Gennemsnit af flere Aar, og for saa vidt der har været baade Op- og Nedgang i disse Aar, vil man ogsaa faa et meget rigtigere Billede end ved at tage det sidste Aar. Dernæst kendte man paa det Tidspunkt ikke Aaret 1907—08. Man havde ikke de regnskabsmæssige Resultater derfor, den Gang man vedtog Skattereformen. Forholdet viste sig nu at blive dette, at medens det i alle disse Aar, som Overslaget blev bygget paa, og i Aaret 1907—08 gik op med i Gennemsnit 2½ Mill. Kr. om Aaret, kom Vendingen netop umiddelbart derefter, altsaa ikke en Vending, der var foranlediget ved Toldreformen, men en Vending, der var foranlediget af de samme Forhold, som virkede ved Aarhundredskiftet, da man ikke ændrede Toldloven, men ligeledes havde et Fald i Toldindtægterne, altsaa ved en Forandring af Konjunkturerne. Dette Forhold bevirkede ganske naturligt, at Beregningsgrundlaget her maatte svigte. Men jeg vil atter fremhæve, at det var ikke et nyt opfundet Beregningsgrundlag, man her anvendte. Det var efter det samme Princip, at f. Eks. den tidligere Finansminister Estrup i de forskellige Toldlovsforslag, han forelagde,

gjorde sine Kalkuler. Det kan, som sagt, undertiden virke meget korrekt, til andre Tider kan det føre paa Vildspor, saaledes som Tilfældet har været her.

Dernæst er der det tredje Forhold, det nemlig, at man, som bekendt, budgetterede Indtægten af den Spiritus, som skal bruges til Forskæring af Vin, til Cognaksfabrikation o. s. v., alt for højt. Man budgetterede den i Virkeligheden til dobbelt saa meget, som den blev. Men dette er, forekommer det mig, undskyldeligt. Det Materiale, hvorpaa denne Beregning blev bygget, var baseret paa Opgivelse fra den Mand, som maatte staa som den mest sagkyndige af alle paa dette Omraade, den daværende Inspektør for Øl- og Brændevinsbeskatningen, en i sit Fag særdeles dygtig Mand. Jeg har selv med stor Glæde samarbejdet med ham i flere Aar i Toldkommissionen. Jeg vil ikke lægge noget særligt Ansvar paa denne Mand. Hvad skulde han gøre? Det var noget fuldkomment nyt og uprøvet, hvor Grundlagets Fastsættelse i Virkeligheden beroede paa et Skøn. Han skaffede sig dette Skøn ved at henvende sig til de paalideligste Folk, han kunde finde indenfor Spiritus- og Vinbranchen. Han byggede paa de Oplysninger, han fik derfra. Men Forbruget var alt for højt ansat. Maaske var det ikke de Folk muligt selv at give nøjagtigere Oplysninger, og jeg vil godt tro, at de alle have opgivet efter deres bedste Viden og Skøn. Men det er ikke blot her i Danmark, at der er regnet fejl ved Indførelsen af nye Skatter. Vi have for nylig i Tyskland ved Skattereformerne af 1906 og 1909 set, hvilke kolossale Fejlregninger den saa udmærket dygtige og grundige tyske Finansstyrelse har gjort sig skyldig i, hvor den har bevæget sig paa ukendt og uprøvet Grundlag. Det er ikke noget at rejse en særlig skarp Bebrejdelse for mod dem, der havde med Forberedelsen af denne Sag at gøre.

Men naar vi nu tage blot disse to Aarsager, de 1,800,000 Kr., som man kom til at beregne for meget i Indtægt som Følge af, at man regnede med de 4 Aars Gennemsnit, og de 1,200,000 Kr., som man kom til at regne for meget i Indtægt ved Fejlregningen med Spiritusafgiften, faa vi de 3 Mill. Kr., der i Virkeligheden ere den hele Fejlregning. Thi hvis vi tage Finansaaret 1907—08 og der tage Indtægten af Told, Forbrugsafgifter og Arveafgift, som er 56,2 Mill. Kr., og sige 4 Gange det, faa vi 224,800,000 Kr., og se vi efter, hvad det virkelige Tal blev, have vi først de to Aar, for hvilke der fore-